

AANHANGSEL TOT DE HANDELINGEN VAN DE GEMEENTERAAD

(Vragen van de fractie BVR)

No. VR 26 19

Rijswijk, 13 mei 2026

Corsa nummer: 26.104534

Artikel 44 vragen over: Rijksmonumenten in slechte staat

6 april 2026

Rijswijk heeft rond de 87 rijksmonumenten binnen haar grenzen. De Erfgoedwet van 2016 stelt dat de gemeente verantwoordelijk is voor de zorg van het erfgoed binnen de gemeentegrenzen.

Ons erfgoed is onze identiteit en ons verhaal, én moet volgens de wet dus beschermd worden. Toch is het Beter voor Rijswijk opgevallen dat in veel gevallen dit niet gebeurt. Veel Rijksmonumenten in de stad lopen duidelijk achter op onderhoud én sommige zijn zelfs in vervallen staat.

Deze panden lopen het risico op onomkeerbare schade en de stad op het verlies van stukjes identiteit.

Beter voor Rijswijk heeft de volgende vragen:

1. Is het College bekend met de vervallen/slechte staat van een ruim aantal Rijksmonumenten, zoals Landhuis de Voorde, in Rijswijk ?
2. Zo ja, welke acties zijn ondernomen?
3. Zo nee, is het college van mening dat hier (mogelijk) sprake is van overtreding van de Erfgoedwet?
4. Hoeveel Rijksmonumenten zijn er bij het college bekend die achterlopen op onderhoud?
5. Is er actieve handhaving vanuit de gemeente die voorkomt dat Rijksmonumenten in vervallen/slechte staat komen?
6. Tot hoever mag een eigenaar zijn/haar monumentale pand laten vervallen tot de gemeente actie onderneemt?
7. Zijn er plannen vanuit het college voor een actievere uitvoering van de taken aan de gemeente gegeven vanuit de Erfgoedwet?

Alice Prenger

Fractievoorzitter Beter voor Rijswijk

Yoram van der Meij

Raadslid Beter voor Rijswijk

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

1. Is het College bekend met de vervallen/slechte staat van een ruim aantal Rijksmonumenten, zoals Landhuis de Voorde, in Rijswijk ?

Ja. De raad is hierover geïnformeerd in de PenC-cyclus en via verschillende raadsinformatiebrieven (RIB 22076 en RIB 22022).

2. Zo ja, welke acties zijn ondernomen?

Het college is bekend dat de staat van Landhuis de Voorde niet goed is.

Hiervoor zijn de volgende acties ondernomen:

- Voorbereiden van een grootschalige casco-renovatie (op dit moment vindt er een (technische) inventarisatie plaats).
- Inventarisatie; Asbest, constructief, flora & fauna, aanwezigheid van houtrot-zwam-schimmel-houtboorders (intern-extern), kleurstelling van het casco.
- Opstellen van een technische omschrijving.
- Selectie van aannemers.
- Opstarten van een tender, gunning, uitvoering.

3. Zo nee, is het college van mening dat hier (mogelijk) sprake is van overtreding van de Erfgoedwet?

Er kan mogelijk sprake zijn van een overtreding als er sprake is van "verwaarlozing met gevaar voor het monument", als de eigenaar zijn zorgplicht schendt en/of de gemeente niet handhaaft waar dat wel moet. Voor zover bekend is daar op dit moment geen sprake van.

4. Hoeveel Rijksmonumenten zijn er bij het college bekend die achterlopen op onderhoud?

Het college beschikt op dit moment niet over een volledig overzicht van het aantal rijksmonumenten met achterstallig onderhoud in Rijswijk.

De gemeente heeft meerdere rijksmonumenten in eigendom en voert hiervoor onderhoud uit op basis van meerjaren-onderhoudsplannen (MJOP's), waardoor deze structureel aandacht krijgen. Voor rijksmonumenten die niet in gemeentelijk eigendom zijn, ligt de onderhoudsverantwoordelijkheid primair bij de eigenaar.

5. Is er actieve handhaving vanuit de gemeente die voorkomt dat Rijksmonumenten in vervallen/slechte staat komen?

Vanuit de gemeente is er geen actieve preventieve controle op Rijksmonumenten waarmee inzicht in de staat van de Rijksmonumenten wordt gemonitord. Toezicht Inspectie en Handhaving handelt op basis van meldingen en handhavingsverzoeken. Tevens wordt handhavend opgetreden als bij een eigen bevinding blijkt dat er volgens hen sprake is van achterstallig onderhoud.

6. Tot hoever mag een eigenaar zijn/haar monumentale pand laten vervallen tot de gemeente actie onderneemt?

Een eigenaar van een rijksmonument heeft instandhoudingsplicht. Dit betekent dat hij of zij het monument niet mag onthouden van zorg zoals onderhoud. Als een eigenaar onvoldoende zorgt voor het monument dan kan de eigenaar daarop worden aangesproken. Een waarschuwing en zelfs een boete kan een vervolgstap zijn.

7. Zijn er plannen vanuit het college voor een actievere uitvoering van de taken aan de gemeente gegeven vanuit de Erfgoedwet?

Het college verkent momenteel hoe de taken uit de Erfgoedwet actief kunnen worden uitgevoerd, met als doel erfgoed een stevigere plek te geven in beleid en uitvoering. Bijvoorbeeld door de verankering van erfgoed in de Basisregeling Omgevingsplan, de vaststelling van een aanvullende erfgoedverordening, actuele voorlichting via de website en het beter vindbaar maken van subsidiemogelijkheden.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin